

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 de novembre del 2017.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per escrit del 15-12-2015, la Sra. M.V. va presentar demanda laboral contra la societat A, SL, titular del negoci AB, demanant que se la condemnés a satisfer-li :

- la suma de 1.396,50.-euros en concepte d'hores extraordinàries o subsidiàriament l'import que quedi acreditat en autes, a declarar i cotitzar prop de la CASS,

- la suma de 469,04.-euros en concepte de vacances, o subsidiàriament l'import que quedi acreditat en autes sobre el salari mig real, a declarar i cotitzar prop de la CASS,

- la de 47.621,10.-euros en concepte d'indemnització per desistiment justificat, o subsidiàriament l'import que quedi acreditat en autes sobre el salari mig real,
- la de 15.340,41.-euros en concepte d'indemnització per manca de cotitzacions o subsidiàriament l'import que quedi acreditat en autes sobre el salari mig real,
- els interessos legals corresponents a tots els imports reclamats, a partir de la contesta,
- totes les costes judicials inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

II.- La representació processal de la societat A, SL, es va oposar a la demanda sol·licitant la seva total desestimació amb imposició de les costes.

III.- L'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle va dictar Sentència, de data 10-05-2017, decidint *"que estimant molt parcialment la demanda principal interessada per la Sra. M.F.L.P.V. contra la societat mercantil andorrana per participacions "A, S.L.", ha de condemnar i condemna a la darrera a pagar únicament a la primera la suma global de noranta-cinc euros amb cinquanta-set cèntims (95,57.- EUROS) en concepte de la diferència existent respecte del concepte de vacances anuals retribuïdes ja liquidat a la treballadora, tot això amb imposició de costes d'aquesta instància a la darrera segons s'ha raonat en la fonamentació jurídica d'aquesta resolució."*

IV.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal de la Sra. M.V. demanant la seva revocació i que es dicti una nova condemnant la part defenent a pagar-li l'import de 27.945.- euros en concepte d'indemnització per desistiment justificat, més els interessos legals, a cotitzar prop de la CASS, i amb imposició de les costes judicials de primera instància a la part defenent.

La representació processal de la societat A, SL, demana la seva confirmació, amb imposició de les costes judicials de segona instància a la part recurrent.

V.- Per Aute del 05-10-2017, aquesta Sala va decidir desestimar la pretensió probatòria per extemporània adduïda per la Sra. M.V. i consistent en que per a millor proveir es requereixi a la CASS per tal que detalli els imports i els períodes de les declaracions complementàries efectuades per la societat “AB” a favor de la Sra. M.V. a les que fa referència al seu escrit de data 20-07-2016.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- Ha quedat acreditat en les actuacions que la Sra. M.V. treballava a la “AB” explotada a La Massana per la societat defenent. No es va firmar cap contracte.

És a partir del mes de juny del 2002 que la treballadora va ser declarada i cotitzada per AB i això fins al mes de novembre del 2015 essent precisat que no es tracta d'una relació contínua puix va conèixer dues interrupcions entre novembre del 2002 i juny del 2003, i entre maig i juliol del 2005. Al respecte, l'agent no sosté més que la relació laboral s'hauria iniciat el 2001 sinó que accepta l'existència de 3 relacions laborals, i que la primera d'aquestes té com a data d'inici el 26-06-2012.

A partir del mes de maig del 2013 i fins al mes d'agost del 2015, i de manera contínua, l'assalariada es va trobar de baixa mèdica per malaltia. El recurs que va presentar en contra de la decisió d'alta administrativa presa per la CASS va ser rebutjat. Però no es va reincorporar mai al seu treball donat que, després d'una nova baixa mèdica a partir del 21-08-2015 fins al 16-11-2015, la relació laboral es va extingir com a conseqüència del desistiment de la treballadora mitjançant carta del 16-11-2015.

La carta de desistiment invoca :

- L'exigència de treball diferent de l'estipulat, salvats els supòsits extraordinaris o d'urgència. (article 97.b),
- La manca d'afiliació de la persona treballadora a la Caixa Andorrana de Seguretat Social o el falsejament per part de l'empresa de les declaracions corresponents (article 97.d)
- L'incompliment greu del contracte per part de l'empresa (article 97.e).

Per carta del 23-11-2015, l'empresa es va oposar a dit desistiment fent valer en resumit que els fets exposats en la carta no eren certs.

En data 23-12-2015, l'empresa va procedir prop de la CASS a unes declaracions complementàries que van portar la parapública a calcular de nou les prestacions degudes a la treballadora durant el període de baixa mèdica i satisfer-li un complement de 2.934,39.-euros.

El tribunal ha considerat que cap dels motius de desistiment era justificat i que salvat la diferència de càlcul de les vacances cap haver laboral quedava insatisfet.

II.- L'únic greuge de la part agent és en relació amb la decisió del tribunal de no acordar-li la indemnització de l'article 98 per desistiment justificat. I ho fa en base a la consideració que no accepta la motivació del tribunal en relació al seu segon motiu de desistiment, és a dir el falsejament de les declaracions. Argumenta al respecte que : 1) el tribunal ha reconegut que l'allotjament era un avantatge material de 450 euros ; 2) el fet de no haver-ho declarat suposa un falsejament per part de l'empresa ; 3) es tracta d'una obligació legal i l'empresa no podia ignorar-la i 4) no es tracta d'un error puntual sinó d'un fet ininterromput que li ha causat un grau perjudici i que correspon a una acció dolosa de l'empresa.

L'article 97.1 del Codi de relacions preveu que la persona treballadora pot rescindir unilateralment i sense preavís el contracte en els supòsits que enumera, i l'article 97.2 disposa que el desistiment s'ha de fer amb exposició de la seva causa.

Per tant, la missió del Tribunal, i ara d'aquesta Sala, consisteix en determinar si el desistiment practicat és conforme a dret i si les causes exposades en la carta han quedat establertes i podien justificar tal ruptura del contracte.

Cal precisar que la carta de desistiment exposa al respecte d'aquesta problemàtica del falsejament de les declaracions que *"2.- El segon motiu, és perquè si bé el meu salari real des del mes d'agost de l'any 2009 fins a la present era d'un import brut de 2.185 Euros (2.064,83 Euros/nets), dels quals 1.050 Euros es pagaven cada mes pel banc mitjançant transferència, altres 450 Euros se'ls quedava l'empresa a compte del lloguer del pis que la mateixa em cedia per a ús privat, situat a sota de la mateixa AB, i el resto se'm donava cada mes en efectiu. En aquest sentit, a la Caixa Andorrana de Seguretat Social es declarava un salari molt inferior al salari real."*

Ara bé, la treballadora no sosté més que el seu salari real era de 2.185.-euros bruts sinó que convé que era de 1.500.-euros bruts i que existia un avantatge material de 450.-euros corresponent al cost del lloguer del pis que l'empresa li deixava a disposició, ço és sensiblement diferent. Per tant, no es pot considerar, com ho afirma a la carta de desistiment, que l'empresa li restava part del salari, no declarant la part en qüestió. Tampoc ha quedat acreditat l'existència de pagaments en efectiu no declarats.

El que ha quedat acreditat és que l'empresa no cotitzava l'avantatge material de l'allotjament. Ha explicat en el seu escrit de contesta que ignorava estar obligada a fer-ho i que després d'haver rebut la carta de comiat, i degudament assessorada, es va desplaçar a la CASS perquè es verificuessin les declaracions fetes. És així que va procedir el 23-12-2015 a les declaracions complementàries esmentades anteriorment i que van portar la parapública a regularitzar els drets de la treballadora.

Res permet pensar que aquestes regularitzacions no són correctes i que la treballadora sofriria un perjudici econòmic.

Sobre aquest punt, ja vam resoldre la qüestió de la prova per millor proveir plantejada per la part recurrent en el seu escrit de greuges per tal que es requereixi a la CASS de detallar els imports i els períodes d'aquestes declaracions complementàries. Només cal insistir en el fet que la part defenent va exposar en el seu escrit de contesta com i perquè havia procedit a les referides declaracions i que per tant era possible a la part agent de sol·licitar al respecte la pràctica de proves al moment del tràmit de proposició de proves, cosa que no va fer.

Pel que fa a la motivació del tribunal, el mateix, prenent en compte el caràcter familiar del negoci d'autes i les relacions de confiança entre els gerents i l'empleada, així com el fet que aquesta no va formalitzar mai cap denúncia sigui prop del Servei d'Inspecció de Treball sigui prop de la CASS i també l'actuació transparent de l'empresa, va considerar que no es podia entendre que la irregularitat administrativa comesa en haver-se obviat declarar dit avantatge material prop de la CASS, constitueixi un falsejament per part de l'empresa.

Aquesta motivació no és contrària a la disposició legal suara recordada ni a la jurisprudència de la Sala.

En efecte, no totes les irregularitats es poden equiparar a un falsejament tota vegada que el falsejament requereix una omissió voluntària, o involuntària però inexcusable per part de l'empresari.

En el nostre cas, és veritat que la manca de declaració es va perllongar puix és només al desembre del 2015 que l'empresa va regularitzar la situació.

També és cert que l'empresari ha de conèixer la reglamentació vigent en matèria de salaris i de declaracions obligatòries a la CASS, i per tant no pot en principi invocar l'error o la ignorància per a justificar les seves declaracions inexactes o les seves omissions culpables, ni tampoc al·legar que

després d'una denúncia a la CASS (que no existeix en el nostre cas), la situació fou regularitzada.

No obstant això, res permet considerar que la manca de declaració fou voluntària, amb la intenció de frau dels drets de la treballadora, i ateses les circumstàncies posades de relleu pel primer jutjador considerem que tampoc es tracta d'una omissió inexcusable per part de l'empresa.

A més a més, en el present afer, és especialment important recordar la natura del desistiment justificat que constitueix en general una eina que permet a l'assalariat lliurar-se d'una relació laboral en la qual és víctima d'un incompliment de l'empresari que el situa en una posició insostenible que el força a dimitir.

Tal supòsit no queda acreditat en el present cas on el desistiment es va practicar quan la relació es perllongava des de feia anys, sense canvi pel que fa a la qüestió de l'allotjament, i al moment en què l'assalariada havia de reincorporar-se després d'una suspensió per baixa mèdica de quasi dos anys i mig.

Finalment, aquest motiu de l'article 97.d) no és justificat i no pot fonamentar el desistiment i donar lloc a la indemnització corresponent.

Per tot l'exposat s'ha de confirmar la sentència d'instància.

III.- En virtut del principi del venciment objectiu, la desestimació del recurs ha de portar a la condemna de la recurrent al pagament de les costes judicials d'aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra.

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs de la representació processal de la Sra. M.V. contra la Sentència de l'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle de data 10-05-2017 que confirmem íntegrament.

IMPOSAR a la Sra. M.V. les costes judicials d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramès testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.